

AZ ÜGYVÉD VÁLASZOL

Dr. Juhász György

Az öröklésre váró vagyon „sorsa”

Tisztelt Ügyvéd Úr!

Az elmúlt hónapokban többször foglalkozott a végrendelettel, kötelek-
résszel, öröklési szerződéssel és más hasonló kérdésekkel. Én arra szeret-
nék választ kapni, mi történik akkor, ha semmi ilyen okirat nem készül.
Úgy tudom, ilyenkor a gyermekeim fognak utánam örökölni. Nekem
legalábbis ez lenne a szándékom. Van valami tennivalóm, vagy a törvény
automatikusan biztosítja gyermekeim öröklési jogát? Nincs olyan nagy
vagyonom, mégis tudni szeretném, mi lesz a sorsa halálom után?

Tisztelt Olvasó!

A végintézkedés megtétele mindannyiunk joga, de nem kö-
telek. Amennyiben az örök-
hagyó után végintézkedés ma-
radt, az öröklés rendjét ez hatá-
rozza meg. Végintézkedés hiányá-
ban a Polgári Törvénykönyv ren-
delkezik a hagyaték sorsát. Ez az
ügynevezett „törvényes öröklés”.

Törvényes örökös elsősorban az örökhagyó gyermeke. Több
gyermek fejenként egyenlő rész-
ben örököl. Az öröklésből kiesett
gyermek vagy távolabbi leszármazó helyén egymás közt egyenlő
részekben a kiesett személy
gyermekei örökölnek.

Ha leszármazó nincs, a házastárs örököl. Leszármazók és házastárs hiányában az örökhagyó szülői örökölnek fejenként egyenlő részben. Az öröklésből kiesett szülő helyén ennek leszármazói örökölnek olyan módon, mint a gyermek helyén annak leszármazói. Ha a kiesett szülőnek nincs leszármazója, egyedül a másik szülő, illetőleg annak leszármazói örökölnek.

Leszármazóknak, házastársnak, szülőknak és szülők leszármazóinak hiányában törvényes örökösök egyenlő részekben az örökhagyó nagyszülői. Az öröklésből kiesett nagyszülő helyén ennek leszármazói örökölnek ugyanúgy, mint a kieső szülő helyén ennek leszármazói. Ha a kiesett nagyszülőnek leszármazója nincs, helyette nagyszülőpárja, ha pedig ez is kiesett, ennek he-

lyén leszármazója örököl. Ha valamelyik nagyszülőpár kiesett, és helyükön leszármazójuk nem örökölhet, az egész hagyatékot a másik nagyszülőpár vagy ezek leszármazója örököli. Ha sem az örökhagyó nagyszülője, sem a nagyszülőktől leszármazó nem örökölhet, törvényes örökösök fejenként egyenlő részekben az örökhagyó távolabbi felmenői.

Ennél távolabbi rokonok után már nem biztosít a törvény öröklési jogosultságot, az csak végrendeleten alapulhat.

Fontos szabály, hogy a túlélő házastárs örököli mindannak a haszonélvezetét, aminek a tulajdonjogát egyébként nem ő örököli.

Ezek voltak a törvényes öröklésre vonatkozó legfontosabb törvényi rendelkezések. Ezeket természetesen számos részlet-szabály, kiegészítés, kivétel van. Hatályos öröklésjogunk gyökerei a római jog nyúlnak vissza, a hozzá kapcsolódó egyes jogintézmények hosszú évszázadok alatt csiszolódtak. Általánosságban elmondható, hogy a törvényi szabályok megfelelnek igazságérzetünknek, az erkölcsi normákkal összhangban állnak.

Levelében nem részletezi sem vagyoni, sem családi viszonyait. Pontos választ csak ezek ismeretében tudtam volna adni. Mindig a konkrét eset körülményei döntik el, hogy szükséges-e végrendelet, vagy a törvényes öröklés rendje önmagában is megfelel az örökhagyó szándékának.

Rövid (személyes) üzenet Bánfi Juliannának!

Kedves tanárnő!

Néhány napja a lap olvasói rovatában megdöbbenve olvastam levelét, amelyben agresszíven támad azoknak, akik nyilvánosan és jó szívvé-
l ajánlottak a hőmezővásárhelyi, mártélyi, mindszeri és székkutasi választópolgárok figyelmébe! Sorai gyűlölettel és rosszindulattal csöppögnék! Még gondolni sem merek arra, mit tenne támogatóimmal, családommal, vagy akár velem is, ha dönthetne sorsunkról, életünk-
ről! Félelmet kelt, ahogyan „fröcsög”, sérteget és fenyeget!

Egyetlen dolgot szeretnék kérni öntől, nyugodjon le, és ezek után vegye kérem tudomásul: ma Magyarországon demokrácia van és ennek legfontosabb fokmérője a véleménynyilvánítás szabadsága! Aki-
nek a véleménye más, mint önnek, azt pedig tanulja meg tisztelni, és ne gyűlölködjön, fenyegetsen, sértégetsen, hiszen az „árt az egészsé-
gek”, de csak az önének!

Békés, nyugalommal teli nyugdíjas éveket kíván:

LÁZÁR JÁNOS, HŐMEZŐVÁSÁRHELY

Falusi turizmus

Vajdaságban is lehetőség van a falusi turizmus fejlesztésére. Így Székelykevé már hódít a falusi vendéglátás. Igaz, Székelykeve közel van a Dunához, Belgrádkhoz. A Dunán ott van Szakadó. A helységben is van látnivaló, székellykapu a temetőben, gótikus templom, vendégszerető székellykeveiek. Jönnek is a vendégek, olcsó az éjszai szállás reggelivel. Ez utóbbi azt jelenti, hogy házi szalonna, házi füstölt kolbász, tej a reggeli, tehát van lehetőség belekóstolni a falusi életbe.

Más községek is tervezik már a turizmus fejlesztését. Így Topolyán is megalakult a községi turisztikai bizottság. Hiszen ott, valamint Bajsa, Pacsér, Bácskosuthfalva és a többi helységben van látnivaló: a telecskai dombok, Krinaja völgye, falusi házak, völgyek stb. Ki kell használni a természeti adottságokat, amelyek módot adnak az idegenforgalom fellendítésére.

IMRICSI ISTVÁN, PACSÉR

Tiszai téli táj – szegedi kifival

Osztrovszky kert Szegeden

A lap január 23-i számának két cikke is indít korábbi javaslatom megismétlésére: az Osztrovszky utca és a Csongrádi sugárút találkozásánál lévő kis gyepes terecske, a Szent István térrel átellenben – utcanév-változtatás mellőzésével – nyilváníttassék Osztrovszky kerrté, s kapja meg az ehhez méltó gondozást (Osztrovszky érche öltözött. [...] DM 1999. okt. 11.). Megérdemelné, hogy innen induljon a százmillióba kerülő sétáló „gyalogostengely”.

Örülök, hogy Osztrovszky Józsefnek (1818–1899) a neve: a 19. század – Mórával szólva – nagy emberének, egyik legnevezetesebb szegedijének neve, szobra révén ismertebbé vált. Ő maga írta, ejtés szerint hosszú ó-val. A Víz utáni utcanévadó – köztük Reizner János – viszont rövid o-val írták.

Osztrovszky József 1818. január 12-én született főlsovárosi polgárcsaládban. Tanulmányait a kegyes iskola nyomán a pozsonyi jogakadémián folytatva és ügyvédi vizsgával zárva, Szegeden a fiatal értelmiségiek közül – főként az 1840–1841-ben hazatért ifjú ügyvédek közül – rekrutálódott reformcsoportosulás vezetője lett. A Város életéről s küzdelmeiről éveken át híven tudósította a Kossuth indította Pesti Hírlapot.

1848/49-ben az ideiglenes állandó bizottmány tagja, a városi őrsereg (a későbbi nemzetőrség) alezredese, a népképviselő bevezetésével a város első tanácsnok, egyik – Kossuth helyébe – megválasztott országgyűlési képviselője, s e minőségében Szeged kormánybiztosa volt.

Osztrovszky József polgárnagy

1860/61-ben, a „kis forradalom” évében a Szeged polgármestere, akkori szép szóval: polgárnagy lett. 1869-ben Ferenc Józseftől kúriai bírói kinevezést kapott; egyetlenként azok közül, akik már 1849-ben Kossuth La-

jostól, a kormányzó-elnöktől is elnyerték e magas tisztséget. Nehéz büntető fellebbviteli bírói

(tanácselnöki) feladatának majd három évtizedig a jog és lelkiismerete szerint tett eleget.

Városával szoros kapcsolata 1899. április 22-i haláláig tartott. Amennyire azt magas bírói tiszte megengedte, Szeged ügyeit mindig fölkarolta, a fővárosba került szegedi fiatalokat pedig is-tápolta. Tiszteletbeli alapító tag-

ja a Dugonics Társaságnak. Szép volna, ha – mint 1999-ben megtettük – e társaság tagjai olykor meglátogatnák a péceli temetőben.

Nevét Reizner János művei (1884, 1899–1900) vésték emlékeztünkbe. Első cikkemet – az új Szeged története monográfia előmunkálataként – éppen e hasábon tettem közzé (Osztrovszky József emlékezete. DM 1979. ápr. 22.; olvasható A Város és polgára c., 1999-i gyűjteményben is).

A Somogyi-könyvtár Reform, forradalom, kiegyezés címmel születésének 175. évfordulóján, 1993-ban – életrajzával – szerkesztésében adta ki írásait és beszédeit. Halálának 100. évében, 1999-ben pedig szobrot is kapott a Csongrádi sugárút és a még életében (1880) róla elnevezett új utca találkozásánál, a vízenyós területből ugyancsak a Víz után kialakított Szent István tér mellett.

Kiss Jenő alkotása az utóbbi évtized legsikerültebb portrészobra (Tandi Lajos). Sajnálatos, hogy e kiskörúton kívüli alkotás, amelynek Főlsováros egykori súlyára is emlékeztetnie kellene, eddig mintegy rejtve maradt. Értéketlenül máig nem került be 1848/49 ünnepi földézésének – rutinszerűvé vált – forgatókönyveibe.

József napján egy-egy szál virágot szoktam eléje rakni. Három esztendeje, születésének 185. évfordulóján pedig kis koszorút helyeztem elébe. Nemzetiszín szalaggal, a hóba.

DR. RUSZOLY JÓZSEF
EGYETEMI TANÁR, SZEGED

Funkcionálisan is újuljon meg a nagyállomás

Nagy öröm minden utazónak, hogy a nagyállomás épülete újra régi szépségében ragyog. Egy állomásépületnek azonban nemcsak szépek, de funkcionálisnak is kell lennie. A lépcsőn felcipelni a kereken gördülő modern bőröndöket igen fáradságos, jó lenne egy esztétikus ferde pá-

lyát helyezni a lépcső szélére. Reméljük, a Műemléki Felügyelőség ehhez a kis módosításhoz hozzájárul, és a MÁV-nak sincs ellenére. Az utasok ezenkívül várják a lift beépítését is a csarnokba.

BÁRDOS JÁNOS,
SZEGED

Kutyabajom – és a pártok

Bizonyára már sokan ismerik széles e hazában a szegedi Magyar Kétfarkú Kutya Pártnak a kampányt szellemesen kigúnyoló plakátjait. Nem is ezzel van nekem bajom, hanem a párt nevével, egészen pontosan a „Kétfarkú” jelzővel. Nekem ez a szó a lehetséges, de nem kívánatos „kétpártrendszer” kialakulását juttatja eszembe. Elvem: „Ahány

kutya, annyi fark!” Ez az, amit én akarok!

A helyükben én a „Sokfarkú” jelzőt választanám, de hát tudom, mennyit ér az én szavam ebben. Ki ne tudná, mit mondott a nagy Leonardo da Vinci? „A karaván halad, ugat a pincsi.”

Bocs, hogy beleugattam.
MÉHES JÁNOS,
SZEGED

Baloghné dugig töltötte a Sutut

Február 13-án, hétfőn tartotta Balogh Jánosné bemutatkozását a Sutuban. Időst, fiatalot, ellenfelet és „ellenséget” egyformán – tisztelettel megadva – tessékelt meg, hellyel kínált. Nem tisztelt őt bemutatni, hiszen ezt egykori kolléganője széleskörűen megtette. Ilyenkor általában csak jót szoktak mondani egy képviselő-jelöltségért küzdő személyiségről, igen, ő egy személyiség, aki biztosságot, békét, megnyugvást, erőt sugároz. Hatalmas erőt rejt személye munkabírásban, szorgalomban, kitartásban, tisztességben. Nem ígért lehetlent, nem ígért pénzt, beruházást, a jövő költségvetését nem ismervén nem ígért „terrozházát”, építomunkát ígért a 6. számú választási körzetben Vásárhely-központúságban, Vásárhely fejlődéséért (jogos), van mit behozi Hőmezővásárhelyen beruházás, munkahely, utak és főleg emberiség terén. Emberibb hangon szíveket dobogtató nyugalommal, csak értékes mondatok, gondolatok hagyták el száját, minden szónak volt komoly mondanivalója az építomunkát illetően. A fel-tett kérdésekre „segítők” nélkül,

azonnal naprakész választ tudott adni, ez felkészültségét, tudását dicséri. Nem pocskondiázott senkit, nem mondott semmi bántót más közszeplőlőkről. Ő építeni akar és békét a 6. számú választási körzetben a polgárok melegezésére. Nem szétlúzni, nem vitakozni, nem ellentmondani a 6. számú választási körzetben dolgozó polgármesterek között. Az őt ért támadó szórólaponról, közleményről csak annyit, hogy biztos sok pénzbe és energiába került a terjesztőknek, de mint a február 15-én lapban megjelent cikkből kiderül a Megyei Választási Bizottság döntése alapján semmilyen válótlanságot, jogsértőt nem követett el. Levelém elején írtam a Sutu dugig volt, a város Baloghnéről beszél, a polgárok kíváncsiak ki ő, mennyiben különbözik jelöltségért küzdő társaitól, és mennyiben lehet ő jobb. A Sutuban elhangzottakról megnyugtatók mindenkit, biztos, hogy nem csalódnak Baloghné Jutkában, amennyiben a 6. számú választási körzet képviselőségét elnyeri.

DOBÓVÁRI ISTVÁN,
HŐMEZŐVÁSÁRHELY

A magyarázkodás és az igazság ritkán találkozik a politikában

Drága Vészits Andrea!

Tisztelettel kérjük Önt, Móra Ferenc dédunokáját, ne tévedjen süppedős, ingoványos területre, hagyja a politikát másokra, ne álljon ki előlegezett bizalommal olyan emberekért, akiknek csak művészi kvalitásait ismeri, ám emberi gyengeségeikről, esetleges botlásaikról, megalkuvásaiokról csak mások vagy önmaguk kozmetikázott véleményeire hagyatkozhat.

A legszebben író magyar író, Móra Ferenc dédunokáját kérjük, aki most más műfajban ugyan, de igyekszik közelebb hozni a Móra Ferencet tisztelő „szegedi nemzet”-nek a nagy író gondolatait.

Móra Ferenc írásai, könyvei, munkássága szívünk legrejtettebb régióiba költöztek, ezért kérjük Önt, legyen méltó erre a ragaszkodásra, szeretetre, s ne bántsa meg – esetleg akaratan kívül – azokat az embereket, akik bizony a másik oldalon álltak, s szenvedő részesei voltak ezeknek az időknak. Hogy mit mondott Szabó István és társai a saját-tájékoztatón, az a dolgok logikájából következően teljességgel érdektelen: a magyarázkodás és az igazság ritkán találkozik a politikában. Mindeneken túl szeretettel köszönti, és a jövőben sikeres alkotó-munkát kíván tisztelője és a dedapa hűséges olvasója:

MOLNÁR GYÖRGY, ÖTTÖMÖS

Fotó: Kállay György